

CONCLUSIONS DEL I CONGRÉS DE RÀDIO MUNICIPAL

"Les ràdios municipals en el llindar del 2000"

Barcelona 4, 5 i 6 de febrer del 2000

Generals

- La ràdio municipal forma part d'un grup bàsic en el conglomerat comunicatiu del nostre país: els mitjans de comunicació de proximitat.
- Els mitjans de comunicació de proximitat equilibren comunicativament el país i eviten que existeixi una única línia informativa basada en la generalització i centralització dels continguts. Són una mostra palpable de la pluralitat i diversitat de la seva comunitat. Han estat i són una autèntica escola de periodisme i una eina eficaç en el procés de normalització lingüística. La seva aposta formativa continua vigent com a garantia del seu futur.
- Cal que les freqüències de ràdio municipal tinguin com a objectiu bàsic la creació de continguts de proximitat. Les ràdios locals no han de convertir-se en fil musical ni en reemissors de programacions generalistes d'altres emissores. El seu objectiu no ha de ser altre que servir a la població del territori de cobertura del seu municipi. Aquest principi no exclou la col·laboració entre emissores, sempre que aquesta col·laboració es tradueixi en l'enfortiment dels continguts locals.
- Cal que en l'elaboració de la propera llei del Consell de l'Audiovisual de Catalunya es tingui en compte la comunicació local i que en la composició d'aquest òrgan s'inclouin membres coneixedors de la comunicació de proximitat de Catalunya.
- S'ha d'acabar amb l'actual situació de precarietat laboral en què es troben alguns dels professionals dels mitjans de comunicació local.
- Cal aplicar les polítiques de voluntariat als col·laboradors de les emissores municipals.
- En el llindar del 2000, les ràdios municipals han d'assolir amb seguretat els reptes de les noves tecnologies.

Ponència "El finançament de les ràdios municipals"

- Les emissores municipals han de tenir una major dotació econòmica d'acord als plans d'actuació programàtics i infraestructurals que tingui prevista la mateixa emissora. Aquests plans haurien de ser suggerits per la direcció tècnica i consensuats amb la direcció política.
- Les emissores municipals han de tenir en el seu conjunt accés al mercat de la publicitat institucional. Aquest accés ha d'estar coordinat per la Federació d'Organismes i Entitats de Ràdio Local de Catalunya.
- Potenciar la Federació com a central comercial.
- Reivindicar la potencialitat de les emissores municipals per entrar en els circuits comercials de publicitat.
- Cal una major implicació de les administracions supramunicipals en la difusió de les seves

campanyes a través de les ràdios municipals, fins i tot obrint vies a les subvencions de la Unió Europea.

- Trencar el concepte que en qüestions de publicitat les emissores municipals fan competència deslleial a les emissores comercials. Tot i que l'emissora comercial busca la rendibilitat econòmica i la municipal principalment la social, totes dues actuen sobre un mateix mercat publicitari amparades legalment. La publicitat d'una emissora municipal també forma part del servei públic que ofereix.
- Després de 20 anys d'història, és necessari la reforma del marc legal de les emissores municipals per donar entrada a noves fórmules de gestió que incrementin els recursos propis que poden generar aquestes emissores municipals per ajudar al seu finançament.

Ponència "Serveis i Cooperació entre emissores"

- Potenciar la interrelació entre les emissores municipals dins d'una dinàmica que s'ha batejat com a GLOCAL; és a dir, la interpretació a nivell local d'una realitat global.
- En el cas que les administracions supramunicipals enduguin propostes d'ajut a les ràdios municipals, aquestes han d'anar en la línia de la potenciació dels continguts de proximitat. Això vol dir ajuts a la producció pròpia, finançament per a la inversió tècnica, finançament per a la formació del personal, assessorament tècnic i jurídic, promoció de centrals de compres i de publicitat, ajut a la producció de continguts territorials complementaris, etc.
- Potenciar els casos ja existents de col·laboració entre emissores al nostre territori que mantinguin la identitat local.
- En determinats territoris amb poca densitat de població, cal plantejar-se la possibilitat de les emissores comarcals.
- Les emissores municipals no han de ser l'antena de cap emissora d'abast nacional.

Taula Rodona "Control democràtic de la ràdio: relació amb les institucions"

- El control polític no ha d'implicar incidència en els continguts de l'emissora que s'han de basar en el criteri de qualitat d'un projecte que ha de perseguir l'acceptació per part del ciutadà com a oient i, per tant, el control polític s'ha d'orientar pel seguiment de la qualitat del servei.
- Cal que, seguint la línia del debat que sobre mitjans de comunicació es va celebrar en el Parlament de Catalunya el passat mes de desembre, en la mesura de les seves possibilitats, les emissores municipals caminin cap a la creació d'organismes de gestió i control amb participació proporcional de totes les forces polítiques del consistori. Cal que del Plenari Municipal neixi una comissió de seguiment i control de l'emissora i finalment que es confegeixi un estatut de redacció amb la creació d'un comitè professional.
- La legislació marca un control democràtic poc definit. Convé un marc de consens entre el poder polític i tècnic. Els polítics no han d'interferir en la feina dels professionals de l'emissora que s'han de regir pels criteris de qualitat i de pluralitat.
- S'ha de distingir entre politització i partiditització. La primera és positiva com a servei públic que som i la segona representa una perversió del mateix servei públic. S'han de fer polítiques de

comunicació però no s'ha de polititzar la comunicació.

- L'administració local ha de fer una acció decidida i definir fins on vol arribar amb els mitjans locals que depenguin d'ella.

Ponència "La ràdio municipal com a servei públic: els continguts"

- Una emissora municipal ha de defensar la democràcia i els interessos democràtics, ha de garantir la idea de diversitat, d'identitat pròpia, dignitat de les persones i els valors de cooperació i voluntariat, sense renunciar a cap model de programació ni cap gènere periodístic. Ha de ser un servei cultural i integrador.
- S'ha de potenciar el prestigi de la comunicació local i abandonar el criteri pejoratiu de l'emissora municipal enfront de la resta de l'oferta radiofònica.
- La ràdio municipal és i ha de continuar sent una eina de dinamització cultural, participació ciutadana i normalització lingüística de les seves poblacions. Els seus continguts han de donar una visió local dels temes generals.
- Vigilar que els continguts i la programació de les emissores municipals siguin un reflex del teixit associatiu, cívic i cultural del país. Els tres paràmetres en què s'ha de basar són: proximitat, quotidianitat i coneixement del terreny.

Ponència "El marc legal de les ràdios municipals: present i futur"

- La legislació actual és obsoleta. És urgent un nou ordenament jurídic en el camp de la comunicació basat en una llei general de mitjans de comunicació integral que assumeixi els reptes de futur quant a noves tecnologies.
- Cal confeccionar normes que evitin la concentració de mitjans perquè va en contra de la pluralitat de la societat democràtica. L'anàlisi de l'actual legislació amb l'aplicació normativa de la Llei 11/91 de Regulació de gestió de les Emissores Municipals -que dóna via únicament a la gestió directa d'aquestes ràdios- interfereix en l'autonomia municipal perquè limita la capacitat de decisió municipal.
- A Catalunya cal que la Generalitat aconseguís totes les competències en matèria de radiodifusió sonora per tal d'actuar com administració més propera i coneixedora del territori.
- La nova legislació ha de preveure la creació d'emissores comarcals en aquelles àrees on la densitat de població així ho aconselli. Això faria possible una cobertura radiofònica pública i local on, per la baixa demografia, no és viable una emissora municipal per població, respectant, això sí, l'autonomia local.
- La nova normativa hauria de recollir el requeriment imperatiu d'un mínim de programació pròpia.
- L'actual procés de legalització de les emissores municipals és lent, complex i difícil per a la gran majoria de les emissores locals degut a la duplicitat de documentació en la seva tramitació. Cal un aclariment en matèria de competències.

- Exigim l'agilitació dels tràmits de legalització actualment oberts.

Consideració final.

Després de vint anys, la ràdio municipal té vigent encara el seu valor inicial: el servei a la comunitat local.